

DOMOVINA

Upravništvu „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrtno Din 7.50, polletno Din 15.—,
celoletno Din 30.—.

Odprava kuluka — uspeh demokratskih ministrov

Eno celo leto so rjuli in razsajali klerikalni tigri v Beogradu, a še hujše doma, da bi z rjoventjem slepili naše ljudstvo in krili vso svojo nezmožnost in bedasto politiko. Največji uspeh njihovega rjoventja je bil ta, da so na krmilo države spravili radikalce, a sami so dalje rjuli za plotom in pisali v svojih listih, da se borijo za narodove koristi kakor ljuti tigri.

V Sloveniji imamo 21 teh tigrov in le enega demokrata, a kljub «ljuti in energični» borbi klerikalnih poslancev, ki so kar besneli v borbi za narodove koristi, so se povišali davki, se je uvedel kuluk, so se povečale takse itd. Del demokratskih poslancev pod vodstvom odločnega Svetozarja Pribičevića pa ni nič razgrajal, temveč se je le pripravljaj na to, da pri prvi ugodni priliki poseže s premišljenim dejanjem vmes in napravi to, kar narod hoče. In tako se je tudi zgodilo, ko je Pribičevićeva skupina demokratov stopila v vlado ter v nekaj dneh

dosegla lepe uspehe. Slovenci torej lahko rečemo, da je en sam demokratski poslanec v Sloveniji našemu prebivalstvu v večjo korist nego 21 klerikalnih tigrov.

Nedvomno eden «najvažnejših» klerikalnih uspehov je bil, da so klerikalni poslanci zaradi svoje «modre» politike bili sokrivi uvedbe kuluka. No, ta klerikalni «uspeh» so prečanski demokrati takoj ob vstopu v vlado izigrali in dosegli brez vsakega rjoventja odpravo kuluka. Ne bomo se s tem resničnim uspehom hvalili, ker naši poslanci smatrajo delo za narod kot svojo dolžnost, toda resnico je treba večkrat pibiti, ker jo slabo na nogah stoječi ljudje radi zgrešijo in ne ločijo od laži, ki je po navadi lepo oblečena ter rada zvede na led omahljivce. Komur se tekom enega leta niso odprle oči, da bi izprevidel vso neizmerno klerikalno politično sleparstvo, nesposobnost ter prazno gobezdavost klerikalnega časopisja, zanjga ni več pomoči. Ta naj gre zopet volit klerikalce!

predlogu dobil prometni minister-demokrat v finančnem zakonu pooblastilo za prevedbo južnih železničarjev, ki omogoča, da se bivši južni železničarji izenačijo v vsem, tudi glede predujma s svojimi ostalimi tovariši. V finančni zakon je bilo na zahtevo demokratov sprejeto pooblastilo, da se potom uredbe izvrši primerno povišanje invalidskih prejemkov. Na zahtevo demokratov je vlada pristala nadalje, da se podvrže zakon o taksah temeljiti reviziji s sodelovanjem strokovnjakov iz vseh pokrajin.

Tekom vsega leta so klerikalni tigri le rjovelj bolj doma nego v Beogradu, toda uspeh njihovega dela ni samo enak ničli, nego so oni krivi mnogo zla, katerega morajo sedaj odstranjevati prečanski demokrati, ki so šli v vlado pod pogojem, da se ugotovi za ljudstvo koristnim zahtevam, dočim so klerikalci svoječasno postavili samoradikalno vlado, ne da bi od radikalcev zahtevali eno samo za ljudstvo koristno stvar. Iz zgoraj naštetih demokratskih uspehov vidimo, da naši poslanci vršijo svoje dolžnosti v polni meri in da se smemo zanesti, da se bodo demokrati še nadalje borili z vztrajnostjo za ljudske koristi.

Demokrati popravljajo klerikalne grehe

Vsakdo se še spominja stoterih sladkih obljub, ki so jih kakor čarovniki iz rokavov stresali klerikalci ob lanskih volitvah med slovensko ljudstvo, ki je bilo res toliko neprevidno in nepremišljeno, da je po večini sedlo na lim. Vemo nadalje, da se ni nobena klerikalnih obljub izpolnila, temveč se je dogajalo baš nasprotno: še novo zlo in nova bremena so nam preskrbeli klerikalci s svojo brezumno in nespretno politiko, ko so z Markovim protokolom omogočili samoradikalni režim, katerega zlo smo bridko občutili.

Naši klerikalci so takrat pomagali vpostaviti samoradikalno vlado, ne da bi zahtevali sami soudeležbe pri vladi. Ni jim bilo na tem, da bi nadzorovali delo radikalcev in sodelovali v vladi, čeprav se dá za ljudstvo v večji meri delovati samo na tako važnih mestih; njim je bilo le za to, da demokrati niso prišli v vlado. Onemogočili so takrat s pomočjo radičevcev sodelovanje demokratov v vladi, a sami najprej niso hoteli in potem ne mogli kaj storiti za ljudstvo.

Radikalna vlada je zaradi tega, ker radičevcev ni bilo v narodno skupščino, imela s Turki in Nemci večino ter vladala po svoji mili volji. Zaradi svojih pogrškov je morala pasti in padla je baš tudi s pomočjo demokratov. Ko pa je bilo treba sestaviti novo vlado, je vsak dober rodoljub premišljal, kaj bo.

Ali naj bi sestavili vlado nasprotnik: državne enotnosti in škodljivci naroda s pomočjo prevratnih radičevcev, katerih voditelj Radić se nahaja v inozemstvu in se je zaradi svojih prismojenih prevratnih idej nesmrtno blamiral predvsem svetom? Del demokratov pod vodstvom Svetozarja Pribičevića, svest si, da gre za usodo države, je sklenil, da je treba v tem primeru kljub vsemu iti rajši v vlado z radikalci nego s strankami, katere hočejo napraviti v državi zmede, ki bi ljudstvu neizmerno škodovala ter spravile obstoj države v nevarnost.

Laže se je bilo odločiti tako, kajti radikalci so tudi pristali na to, da popravijo marsikaj, kar so zagrešili v prejšnji homogeni vladi. Kar so zahtevale nekatere opozicijske stranke, je bilo nesprejemljivo za domoljubne poslance. Revizija ustave, avtonomija, odnosno federacija, radičevska republika in druge zmešnjave, stvari, ki bi mogle spraviti ves jugoslovenski narod v nesrečo.

Takih zmed si je želelo tudi 21 slovenskih klerikalnih tigrov, ker jim še ni bilo dosti zla, ki so ga zakrivali tekom enega leta. Ko so prišli naši demokratski poslanci v vlado, se je pokazal že takoj tekom prvih dni uspeh. Eden pogojev, ki so jih stavili demokrati za vstop v vlado, je bila odprava kuluka. To se je sedaj tudi zgodilo. Nadalje je po demokratskem

Politični pregled

Ministrska kriza je pri kraju, četudi je položaj postajal naravnost nevaren, ker opozicijski blok ne bi bila nobena rešitev vprašanja, kako naj se v Jugoslaviji vlada. Zato je velik del demokratov zapustil opozicijski blok in se pridružil radikalcem. Tako smo dobili

ново vlado,

ki sicer ni ono, kar bi si lahko želeli, ali razmere so take, da se je moralo sestaviti vlado iz mož, ki so predvsem za to, da nam ostane država skupaj. Demokrati del, ki je sestavljen z radikalci koalicijsko vlado, sestojata v glavnem iz onih demokratov, ki so bili izvoljeni v Sloveniji, na Hrvaškem, v Dalmaciji in Vojvodini, medtem ko so demokrati iz Srbije ostali v opozicijskem bloku. Človek, ki razmer ne pozna, bi si mislil morda, da je to razdor v demokratski stranki; ali v resnici je to samo razlika v politični taktiki. Oni, ki so manj strankarsko zaslepljeni, so uvideli, da je v nevarnosti država, ako prevzame vlado opozicijski blok in so se rajši združili z radikalci, dobro vedoč, da s klerikalci, hrvaškimi radičevci in bosanskimi agami in begi ni mogoče skupno delo, ker ti grede za tem, da razdelijo državo na posamezne pašalike, od katerih bi v enem vladala du-

hovščina s Korošcem, v drugem politična prismođa Radić in v tretjem Spaho, zapeljivec bosanskih muslimanov, ki so toliko neumni, da zaradi vere gredo za svojimi zatiralci veleposestniki, enako kot naši klerikalci za svojimi duhovniki, ki imajo tudi samo svoje koristi pred očmi. Ne, s takimi strankami pravi demokrati ne morejo iti, zato so našli izhod iz sile v koaliciji z radikalci, ki so morali v marsičem odnehati. In tako je koalicijska vlada, ki je te dni bila sestavljena,

demokratski uspeh,

ker so morali radikalci opustiti kuluk, ki je bil tako nepriljubljen pri našem ljudstvu, da se ga je branilo z vsemi štirimi. Tako je torej predvsem odpravljena tista smešnost, ki so jo lani povzročili klerikalci. To je demokratska zasluga. Volilci pa bodo pri prihodnjih volitvah s klerikalnimi kulukarji drugače obračunali kakor zadnjič, ko so drli kot brez pameti za tistimi, ki so se potem združili s samimi nasprotniki notranje ureditve naše države. Takih notranjih sovražnikov države pa nihče ne mara in zato klerikalci nikdar več ne pridejo v položaj, da bi v Jugoslaviji gospodarili, ker se bo vedno našla večina, ki hoče enotno državo, v kateri se edino lahko gospodarsko in na vseh poljih napreduje.

Bodimo odkritosrčni in povejmo naravnost, da tudi koalicija med radikalci in demokrati ni taka, da bi se za njo preveč navduševali. Polovico boljša je od samoradikalne vlade, ali taka vseeno ni, da bi demokrati mogli po svojem programu urediti javne zadeve. Koalicija je samo

izhod v sili,

v koalicijski vladi bodo imeli demokrati toliko moči, da bodo pazili na zlorabe in jih onemogočali, ker se bodo radikalci bali in se ne bodo upali tako postopati, kot so postopali do sedaj, ko so sami

vladali. Zato koalicija še ne pomeni priateljstva. Nasprotno, boj se bo vršil dalje, demokrati bodo vladali skupaj z radikalci samo zato, ker hočejo vzdržati enotnost države, ne pa omogočiti razbijanje klerikalcev in radićevcev. Na volitve pa gremo ločeno: demokrati s svojim, radikalci s svojim programom, ker boj med demokrati in radikalci se mora dobojevati prej ali slej. Ko bo demokratska stranka tako močna, da bo sama lahko vladala, ali čeprav v zvezi s kako drugo stranko, toda z glavno besedo, potem šele pridejo resnično boljši časi. Stvar volilcev je, kdaj to uspe, ker oni so sami krojitelji svoje usode. Nasedanja klerikalnim lažem in politični nesposobnosti 21 tigrov je dovolj. Jugoslovanska demokratska stranka je stranka bodočnosti!

Seveda, klerikalci so obupani. Upali so, da se jim posreči s pomočjo hrvatskih radićevcev in bosanskih begov in ag priti na vlado in urediti državo tako, da bi bilo njim, predvsem pa duhovščini, prav, četudi bi ljudstvo imelo od tega veliko škodo. Že so žugali slovenskim demokratom, da jih bodo v možnarju zdrobili, toda

možnar je prišel v druge rokel

Kdo bo zdaj zdrobljen, je drugo vprašanje. Zato klerikalci že vedo, zakaj tako rohnijo.

Naši zaslužnjeni bratje v Italiji morajo bojevati težak boj za najenostavnejše pravice, ker so preganjani od Italijanov tako, kakor še noben drugi narod ni bil preganjan. To nedeljo se vršijo

v Italiji volitve v parlament

in naši bratje, ki se nahajajo pod italijanskim gospodstvom, se živahno pripravljajo za ta dan. Glasovali bodo složno za skupne slovenske kandidate. To Italijane zelo jezi in se ponujajo tudi našim volilcem tako vsiljivo, kakor to znajo samo Italijani. Z ene strani uniču-

jejo in preganjajo naše Slovence na Goriškem, v Trstu in na Notranjskem, z druge strani pa pričakujejo, da bo naše ljubstvo volilo — fašiste! Seveda, naši ljudje vedo dobro, da jih bodo v parlamentu dobro zastopali samo oni poslanci, ki so kri njegove krvi, Slovenci po rojstvu in po čustvovanju, ker edino oni bodo imeli razumevanje za vse križe in težave, ki jih mora prenašati naše slovensko ljudstvo v italijanskem suženjstvu. Upamo, da bo dala nedelja sijajen dokaz naročne zavednosti naših po Italijanih zaslužnjenih bratov in da bodo vsi kot en mož glasovali za slovenske kandidate.

Na Dunaju se vršijo pogajanja med Rusijo in Rumunijo,

ker bi sicer Rumunija rada obnovila diplomatske stike z Rusijo, ta pa zahteva vrnitev bogate dežele Besarabije, ki jo je Rumunija protipravno dobila po svetovni vojni. Dokler Rusija ne dobi nazaj te dežele, ji ni nič do tega, da bi imela redne diplomatske odnose z Rumunijo. Rumunija pa se očitavno ne zaveda resnosti položaja. Rusija se nikdar ne bo odrekla Besarabiji in Rumunija je proti Rusiji pravi pritlikavec, ki niti misliti ne sme na to, da bi poskušala z orožjem braniti ugrabljeno ozemlje. Danes Rusija nima nobenega namena napadati Rumunijo z vojsko; bo rajši počakala. Ali kadar bo ona spregovorila besedo, bo ta zelo ostra in bodo Rumuni lepo vrnili Besarabijo!

Kmalu po Angliji je tudi

Francija dobila novo vlado,

ki se pa ne razlikuje veliko, ali pa nič od dosedanje, ker je isti ministrski predsednik Poincaré, zamenjani pa so samo trije ministri. Ministrski predsednik Poincaré je po sestavi nove vlade v parlamentu imel lep govor, ki je bil splošno uvaževan. Poincaré je znan kot mož največje odločnosti, ki noče napram Nem-

Svatba na deželi

Megla je pokrivala malo gorenjsko vasico, ki leži ob vznožju Triglava, pri Bohinjskem jezeru. Prišel sem tja, željan si ogledati tamošnjo romantično-krasoto narave, toda žalibog mi ni bilo usojeno. Zbudil sem se iz spanja v meglenem ponedeljkovem jutru, zunaj je snežilo, jaz pa sem se vendar podal iz gostilne, kjer sem prenočeval. Stopal sem proti vasi, odkoder se je slišal glas zvona. Mislil sem, da bo maša in sem se bližal cerkvi. Tam pa so mi ljudje, ki jih je bilo več skupin, povedali, da radovedno pričakujejo prihoda svatov, in mi razložili, da se ženi najmlajši fant v vasi. Ni mi bilo treba dolgo čakati, ko se zasliši harmonika na čelu svatovske kompanije. Toda ženin ni bil ravno mlad in so me ljudje le narfabali: saj je bil že 70 let star in že 10 let vdovec! Pa tudi nevesta ni bila tako cvetoča kakor so po navadi gorenjska dekleta, tudi ona je imela na hrbtu zapisane že štiri križe. Oba sta bila s svati vred prav židane volje. Radovedni gledalci so napravili prostor, da so pari lahko neovirano stopali v cerkev, ženin pa je pred vstopom še naglo vrgel iz ust precejšen čik tobaka, pljunil v sneg in nato korajžno stopil za nevesto. Tudi jaz sem se potem med gnečo radovednega ljudstva priril v cerkev,

ker me je ta poroka silno zanimala. Toda ljudje so me tako pritisnili v kot, da razen običajnih ceremonij nisem mogel opaziti ničesar. Čul sem le še, kako je župnik novoporočencema dajal nauk, kako se morata obnašati v zakonskem stanu in je ženin radovoljno prikimal.

Ko se je poroka končala in so se ljudje razšli, sem si tudi jaz želel privezati dušo, zato sem se podal v vaško gostilno. Ko tako koračim proti cesti, mi prideta nasproti dva starčka s sanmi: prvi je vlekel sani, drugi pa sedel na njih in v roki držal štefan vina. Kakor čuden se mi je zdel ta prizor, vendar nisem utegnil vprašati, kam in v kake svrhe sta namenjena starčka. V gostilni sem našel precej gostov. Začel sem se pogovarjati in so me vsi obkolili ter me spraševali, kako mi ugaja na deželi. Nismo sedeli četrte ure, ko smo že tudi v gostilni imeli harmoniko. Hencaj, to so veseli ljudje, sem si mislil. Kapljica se nam je vsem čudovito prilegla. Opazil pa sem, da v vsej veseli družbi pivcev ni nobenega dekleta, da bi zaplesali. Pa mi pojasnijo pivci, češ: «Pri nas ne gredo dekleta podnevi v gostilno, ker so same Marijine družbenke; počakati bo treba do večera, ko se fajmošter odpravijo spat, potem boste videli, kako znajo biti vesele.» — Zvečer sem se prepričal,

da je res tako. Mladina je tako plesala, da se je hiša tresla.

Poglejmo zdaj še v hišo ženina, saj stoji tik ob cesti in mi je bilo mogoče opaziti vsaj nekaj zanimivega, ko sem šel tam mimo in malo postal. Najprej sem videl, kako so se v kuhinji pripravile kuharice zaradi krompirja. Dve sta trdili, da je krompir, tretja pa, da so krofi; tako se je slišalo. K temu je prišla v kuhinjo še nevesta in okregala vse tri. Ni kazalo drugače, ko da jih je nagnala spat, saj je pa tudi že bila pozna ura. V hiši je za pečjo dremal godec in raztezal harmoniko, ki je škripala tako nekako:

hm-ta-ta, stara sta,
hm-ta-ta, fletna sta . . .

Za mizo pa so bili svatje še prav dobro razpoloženi, ženin se je smehljaj v sreči novega zakonskega stanu, le nevesta se je držala nekam jezna, ko se je vrnila iz kuhinje v sobo . . . Odpravil sem se dalje prenočevati v gostilno, da se drugo jutro zdrav vrnem v Ljubljano. Toda, kaj sem hotel reči, to se ni godilo letos, temveč je tega že dokaj let. Pač pa sem se nedavno zopet mudil tam, se spominjal te svatbe in izvedel, da sta takratni ženin in nevesta prav dobro živela, otrok nista imela, zdaj sta že v raju, pa je ta zgodba pri kraju . . . Opazovalec.

čiji čisto nič odnhati, temveč terja z vsjo odločnostjo, da Nemčija plača vojne dolge in da se razoroži tako, kakor to zahteva mirovna pogodba. Tudi nova angleška vlada stoji na stališču, da mora Nemčija plačati vse milijarde, ki so ji bile prisojene za plačanje; ako so Nemci računali s tem, da med Anglijo in Francijo pride do nesoglasij, češ, da se bo angleška vlada postavila na stran Nemčije, so se strahovito motili. Odnosaji med obema velikima zaveznicama iz svetovne vojne so čisto dobri in Nemčija naj se kar pripravi na plačanje; ker dokler ne bo plačala vsega dolga, ne zapustijo francoske čete nemškega ozemlja, ki so ga zasedle zaradi nemškega odpora. In to nemško ozemlje — Porurje —, ki ga imajo francoske čete zasedenega, je tako bogato, da ima Nemčija ogromno škodo od tega, da ne more tam gospodariti, četudi je ozemlje njeno. Porurje držijo Francozi za jamstvo, da bodo Nemci plačali svoj dolg in pri tem ostane. Zato zadnje spremembe v francoski vladi ne pomenijo nobene spremembe v francoski politiki napram Nemčiji.

Dopisi

JEZICA. V vsem našem političnem boju, v društvenem in družabnem življenju je v zadnjem času nastopila občutna napetost in nepotrebna borbenost. — Poleg nekaterih «slamnatih» strašil imajo na tem glavno zaslugo gg. Ivan Bizjak, Janko Sever in župnik Franc Košir. Da, tudi naš g. župnik! Na žalost! Zato naj izve fara, kakšnega dvoeznega človeka imamo za dušnega pastirja. G. Košir naj se ne čudi, da se tudi z njim ukvarja «Domovina». Doslej smo ga res radi ščitili pred napadi, odslej pa bomo sami udarjali po njem, dokler ga «Domovina» ne očisti klerikalnih strasti in vrne Cerkvi. Najprej ugotavljamo v vednost našim naprednim kmetovalcem, da je bil nedeljski naskok domače klerikalne inteligence na Kmetijsko podružnico izvršen z vednostjo in odobravanjem g. župnika. Dasi je njegov vpliv na klerikalce močen, ugotavljamo, da v soboto v «Marijini sobici» ni imel trezne besede za pomirjenje, niti ne malo volje, da bi korajznega Bizjaka nekoliko krotil. Nasprotno, z dejanskim nasvetom je sodeloval pri klerikalnih intrigah in celo glasoval za najzlobnejši dogodek celega večera, za nezaupnico, kakor jo je skuhal g. Sever. Čeprav govori naprednjakom o svoji strpljivosti in nevtralnosti, vendar od sobote naprej vemo, da ga smatrajo klerikalci (Komatar... itd.) za tako svojega in zaupnega, da so mu skoro naložili glavno poročevalsko službo za občni zbor Kmetijske podružnice. Zakaj tega ni vršil, povemo drugič. Z vsem tem, zlasti pa z nezaupnico je g. Košir odboru podružnice, zlasti njenemu nepristranskemu tajniku napravil neodpustljivo umazan poklon. To dovolj kaže, da je kakor nekaj pod g. svetnikom Zupanom naše župnišče že zopet politično, protikmetško in protiljudsko gnezdo. G. Košir je vsej fari pokazal, da mu je složnost, mir in strpljivost med farani deveta briga. Pokazal je, da lahko izhaja tudi brez naklonjenosti naših naprednih rodbin in da se mu lahko dobro godi brez naše bere, pokazal je, da mu je politika več kot dušno pastirstvo. G. župnik, to razdvaja in ne združuje, to bo dalo strašen boj in ne hleva le z enim pastirjem. Če Vam je že nekdo drugi

pokazal pot v cerkev, ponavlja še «Domovina»: ostanite pridigar medsebojne ljubezni in duhovnik prave žive vere, ki naj ne pozna zunanosti, površnosti v pojmovanju, plitkosti in vražarske navlake. Tja Vas pošiljamo, da ne bomo v bodoče imeli tako žalostnih pogrebov, kakor sta bila letos že dva. — J. Kregar.

JEZICA. V soboto 5. aprila predava pri «Ruskem carju» točno ob četrtno na devet g. profesor Dolžan iz Ljubljane. Kakor svoj čas o pračloveku, bo tudi sedaj vsem lahko umljivo in znanstveno pojasnil nastanek naše zemlje in nje današnjo geološko zgradbo. Na zanimivo predavanje so vabljeni vsi.

SAVLJE PRI LJUBLJANI. (Zrtev vraž.) Posestnica Jedert Sever v Savljah je bila pri svojem gospodarstvu nesrečna. Poginilo ji je več glav živine. Nedavno ji je pa neki lopovski berač pripovedoval, da je živino nekdo začaral in da on ve, kako je treba postopati, da se take nesreče enkrat za vselej preprečijo. Svetoval ji je namreč, da naj pripravi svojo poročno obleko in 30.000 K. To dvoje bi nesla skupaj h kraškemu župniku, da blagoslovi obleko, ki bi potem izdala čarovnika ter odganjala nesreče od hiše. Za denar bi pa kupila kravo, ki bi bila istotako začetek sreče pri živini. Severjeva je sleparjevim besedam verjela, pripravila obleko, denar vzela naposodo ter odšla. Ker se po poteku nekaj dni ni vrnila, so začeli domači sumiti, da se ji je kaj pripetilo, in starejši sin se je podal na poizvedovanje. Dospel v neko vas pri Krašnji je doznal, da se nahaja neka ženska z razbito glavo v mrtvašnici kraškega pokopališča. Sin je nesrečnico takoj spoznal za mater. Lopovski morilec jo je vodil po stranskih potih preko Lazov in Krstenic in jo je na samoti pod Limbarsko goro enostavno pobil kot žival, pobral denar in uhané ter pobegnil. Morilec je doma iz Prevoj in je že večkrat prenočeval pri pokojni posestnici. Nesrečnica zapušča štiri nepreskrbljene otroke. K temu žalostnemu slučaju pač moramo pripomniti, da se nam zdi skoro nemogoče, kako se more dobiti tako blizu Ljubljane oseba, ki verjame v tako bedaste vraže. Mogoče nikjer tako kakor baš v teh zadevah je odprto duhovščini široko polje za delovanje. Toda duhovščina se danes rajši briga za politiko nego za ljudsko prosveto.

BREZOVICA. «Kmetijski list» z dne 26. marca prinaša pod gornjim naslovom dopis g. Remžgarja, v katerem trdi neresnico. G. R. bi moral predvsem vedeti, da sem za njegovo politično naziranje vedel, preden sem z njim sploh govoril. Zvedel sem že prej, nakar mi je on sam potrdil, da je bil pred vstopom v SKS klerikalec. G. Remžgarju bo gotovo še v spominu, da je besede, ki jih podtika meni, govoril on sam. Rekel je, da agitiram za stranko le, ker sem dobro plačan, nakar sem ga zavrnil, da nisem tak materijalist, in mu omenil, da bi bilo svoječasno v mojem interesu, ako bi mogel prepričati menjati in agitirati samo za denar, ter ne bi prišlo do terorja, ki se je izvršil nad menoj od radikalnega zastopnika v moji prejšnji službi. Ravno tako se lahko še spomni, kaj sem mu odgovoril, ko mi je rekel, naj vstopim in agitiram za SKS, kjer bom baje imel več uspeha. Prepričan sem, da ni pozabil svoje izjave, ki mi jo je dal na vprašanje, v katero stranko bo vstopil, ako se SKS razide ali če mu v njej ne bo kaj ugajalo. Rekel je, da mu v tem primeru preostane edino še — komunistična stranka. V

ostalem se bova z g. R. gotovo še videla, ker pričakujem tudi jaz, da bom dobil del njegovega posestva, ko postane enkrat komunist. —k.

LOŽKA DOLINA. Nedavno je priobčila «Domovina» dopis pod naslovom Ložka dolina. Pisec dopisa je med drugim poročal tudi o Prostovoljnem gasilnem društvu v Starem trgu, češ, kako sramotno je bilo izrabljeno ob času prireditve predpustne veselice v zadevi odškodnine za dvorano v Delavskem domu na Marofu. Omenjeni dopis ni bil popolnoma točen. Društvo lesnih delavcev je šlo Prostovoljnemu gasilnemu društvu na roko in mu dalo dvorano ter zraven spadajoči inventar za polovično ceno, za kar se gasilno društvo toplo zahvaljuje. Ravno tako se je zahvaliti za usluge upravi graščine Snežnik.

RADOVLJICA. (Misijonske cvetke.) Kakor marsikje drugod imamo tudi pri nas misijon. Ob takih prilikah se misijonarji na vsjo moč zaletavajo v napredno organizacijo in časopisje. Pri nas je misijonar omenjal napredne telovadne organizacije; mislil je seveda Sokola. Navedel je, da se je govorica pri nekem pogrebu poslovila od svoje mrtve tovarišice z nagovorom, ki je končal s sokolskim «Zdravo», a da ni ves čas omenila vere in Boga. Mi mislimo, da je ravnala prav, kajti če bi bila le začela govoriti o verskih stvareh, bi ji bil duhovnik prepovedal govoriti, ker slovenski duhovniki si o cerkvenih zadevah lastijo popolnoma svojo besedo. Misijonar pa gotovo ne ve, da je Sokol nadstrankarska in narodna organizacija, dočim je vera zasebna stvar vsakega posameznika. Mi smo na tem misijonu spoznali, da duhovni gospodje zares znajo mojstrsko izrabljati verske zadeve v politične in strankarske namene. Dotični misijonar je namreč omenil tudi sledeče: «Ali bi ne mogli slovenskega naroda voditi sami katoliški ljudje?» Tu se vidi, kako znajo misijonarji mešati katoličanstvo s klerikalizmom, ki sta dva povsem nasprotna pojma. Kdo izmed slovenskih naprednih voditeljev pa ni katoličan? Mar je dr. Zerjav pagan? Samo klerikalec ni, v srcu pa je lahko stokrat boljši vernik kakor skrunitelji božje besede. Misijonar je tudi tožil, da vera peša. Če je res, tedaj se to godi samo po krivdi duhovnih hujskačev, ki jih iztrezjeno ljudstvo pričinja obsojati. Toda njim je to vseeno, ker se bližajo volitve, in v to svrhu raje uganjajo vsakovrstne cerkvene zlorabe, četudi na veliko škodo katoliški cerkvi. Njim je do posvetne oblasti, ne pa do kraljestva onega svetá. Naše ljudstvo pričinja majati z glavo in pravilno modruje tako: «Mesto zakulisnih političnih misijonov bi bilo mnogo boljše, če bi se nam prirejala kaka poučna predavanja!»

BELA CERKEV NA DOLENJSKEM. Brigajte se za svoje stvari! To naj bi vpoštevala klerikalna gospa A., ki je dne 24. marca pometala z veliko skrbnostjo in vnemo po naših dvoriščih. Opozarjamo vaju A. in J., da bomo mi sami pometali pred lastnim pragom. Glede tega, da župan gospe A. ni sprejel, pa še mogoče drugič kaj. — Občani.

SUHOR PRI METLIKI. Pri nas radi bemo priljubljeno «Domovino», zato naj Vam popišemo nekaj o naših misijonarjih. Tukaj smo imeli velikonočno spoved. Po stari navadi sicer sami vemo, kako se moramo zanjo pripraviti, toda vseeno so nam poslali misijonarje. Pa če že pride kak tak duhovni gospod, naj bi vsaj kaj po pravici povedal iz krščanskega življenja. Toda žal,

njegovih besed, ki prazno slamo mlatijo, ne moremo odobravati. Ko zajde na prižnico, začne iz samega sebe norce briti. En čas govori tiho, kakor bi besede kradel, proti koncu pa začne grmeti, da se nam je zdelo ravno tako, kakor bi se bil hotel s celo faro skregati. Tako je pri nas bilo na praznik sv. Jožefa, ko smo imeli žegnanje. Pridigar je tako udrihal, da smo res mislili, da nam bo patrona izgnal iz cerkve. Toda naš svet se je že precej prebudil in ne naseda več hinavstvu. Pridigoval je tudi o vinu in pijančevanju. Toda misijonarjem je lahko take stvari obsojati, ker vina ne pridelujejo. Za kmeta pa je to drugače in se vpraša: kaj boš ti vino prodal misijonarju ali gostilničarju? Kdo ti bo več dal, da boš zmogel plačati visoke davke! Misijonar lahko samo rožne vence prodaja, kakor se je to godilo pri nas, ko je na prižnici priporočal, da naj vsakdo prinese po 8 dinarjev. Bog ve, s kakimi prekupčevalci ima zvezo. Zato Vas opominjam, dragi čitatelji, zdaj se bližajo volitve, zato nič ne nasedajte takim gospodom, ki na prižnici le prazno slamo mlatijo. Vsa čast Cerkvi, toda proč s takimi duhovnimi gospodi, ki v verske zadeve vpletajo zasebne posle ali celo besno hujskarijo. — **Naročnik.**

DOLENJA VAS PRI RIBNICI. Da ne bi zatemnela klerikalna slava na županstvu, zato skrbi par glavnih škuljevih pristašev, ki trobijo okrog, da ni res, kar je «Domovina» pisala, češ, to ni katoliški list, ker ga gospod ne priporočajo. In da bi ubogi na duhu to še bolj verjeli, denejo to v «Domoljuba», ki ga gospod škulj lepo priporočajo kot resnično katoliški list. Da nosi «Domoljub» katoliško firmo po krivici, to ve vsakdo, ki nima slame v glavi. Če si kdo upa kaj reči, kar ni v soglasju s škuljevo stranko, je seveda zamera, ker je še dosti ljudi, ki ne mislijo s svojo glavo. G. škulju bi bili hvaležni, ko bi se poglobil v verske reči tako, kakor se pogloblja v politiko. Gospod škulj bi pač rad postal slaven politik, odnosno sploh slaven mož. Še celo, ko so vaščanje napravili pot na hrib, je dal napraviti spominsko ploščo in si dal vklesati spodaj svoje ime. Njegovi klmovci sicer pravijo, da je imel tudi stroške, toda mi ne vemo ničesar za to. O g. škulju imamo še marsikaj povedati; o tem pa prihodnjič.

MOZIRJE. Mnogim je znano, kako se je na velikem škofijskem posestvu v gornjegrajskem okraju gospodarilo pred vojno. Italijan di Centa je privedel «graščino» v velikanske dolgove, da je hotela prevzeti upravo država. Med vojno se je kupčija z lesom dobro obnesla in na tak način so se dolgovi lahko poravnali. V zadnjih letih pa se zopet nekam čudno gospodarili. G. inženjer P., sedanji vodja uprave, je bil zelo agilen član Sokoja. Ko pa je prišel v pobožno službo, je svoje prepričanje naglo izmenjal. Pridno hodi k spovedi, v cerkev in skrbi za svoj dušni blagor. Manj pažnje pa posveča škofijskim gozdovom. Ne vemo, kam gleda «Šumarska direkcija», da pusti posekati na golo obširne parcele smrekovih gozdov. Navzlic veliki prodaji lesa pa se sliši, da se finance slabšajo in da uprava že išče posojilo. Bile so pač tudi večje izgube, kajti povodenj je dvakrat odnesla vodne grablje pri Spodnji Rečici in treba je zgraditi zopet nove. Ravno pri teh grabljah je pokazal g. inženjer svojo sposobnost. Napravil je prve pravokotno na vodni tok, da so se mu smejali «flosarji» celega okraja. Veliko krivico je napravil ubožnejšim najemnikom. Odvzel jim je kar na le-

pem njive in travnike, od katerih so se leta in leta preživljali, in jih razdelil številnim uslužbencem. Tozadevna deputacija prizadetih pri ljubljanskem škofu ni seveda nič dosegla. Gospod škof ji je polagal na sree potrpežljivost in jo tolažil s plačili «onega sveta». Res krščansko ravnanje! Mogoče je, da ljubljanski škof ni natančno poučen o lepem ravnanju svojega oskrbnika z živalmi in ljudmi in zaupa njegovi zunanji pobožnosti. Dobro bi pač storil, da bi se informiral na vseh straneh in poslušal tudi drugo plat zvona.

ČATEŽ OB SAVI. Dovolite, da Vam napišem nekaj vrstic o klerikalni zvestobi. Pri nas imamo ženo, katere mož je odšel l. 1914. v vojno. Takrat se je vpisala v vsakovrstne bratovščine in tretji red ter se delala pobožno. Njen mož je med vojno izginil in je bil baje ujet v Rusiji ter še živi, kakor se zatrjuje. Kljub temu, da še nima od moža nikakega mrtvaškega sporočila, se je sedaj zaročila z drugim ter njegovega očeta in mater spravila v samotno stanovanje. Zlasti poslednji čin ni baš lep in se občani javno zgražajo nad takim početjem.

TRBOVLJE. «Hvala Bogu za Amen!» je rekel Urhovčev oče, mi pa pravimo «Amen», ker je nehal misijon in je osrečena vsa okajena dolina. Čudno pa je enkrat, da se nad misijonom zgražajo ženske, in to zato, ker so bile pridige po večini namenjene le za moške. Častiti misijonar se je predstavil vernim ovčicam kot pravi komunist, ali kmalu so ga spoznali, in potem je le še «firbc» prignal ljudi, razen tistih, ki se blata boje. Naše ceste so namreč take, da bi človek moral imeti rešilni pas, ker bi sicer utonil v blatu. Kdo bi neki cestarje poučil, da se cesta najprej postrga in potem nasuje, ker v 15 do 20 cm globokem blatu ves gramoz izgine in ceste izgledajo kakor izorano polje! Cestne ograje so res lepe, in to samo ponekod, ker se pri nas premalo gleda na splošnost. — Trboveljsko sokolsko gledališče prireja redne predstave vsako nedeljo. Prejšnjo nedeljo in na praznik so igrali mladinsko igro «Krojaček — junaček», ki je pod režijo gosp. Plavsaka ml. zelo povoljno uspela. Gospod Bezljaj je tudi tokrat pokazal svoje zmožnosti. V nedeljo dne 30. marca se je ponovila igra «Ugrabljene Sabinke» pod režijo g. Odlaska. Igralo se je povsem dobro, maske so bile prav naravne. Res, lepi so bili ti večeri; pogrešamo le orkester in gotovo bo vodstvo, ki je, kakor se vidi, v pravih rokah, nam še to nudilo, da bo užitek tem popolnejši. — S.

HRASTNIK. Neki klerikalni časopis, imenuje se baje «Pravica» (!), me je, kakor so mi povedali, nedavno «prav grdo» (po klerikalno!) napadel. Ker je hrasniški dopisnik klerikalnih listov znan, izjavljam, da mu na noben napad ne odgovorim dotlej, dokler se ne izkaže z izpričevalom kateregakoli zdravnikapsihiatra, da je duševno normalen. Šele takrat dobi odgovor, kakor zasluži za svoje obnašanje: s pasjim bičem! — Miloš Roš, učitelj.

LAŠKO. Zadnjo nedeljo se je mudila v Laško trojica zagrebških univerzitetnih profesorjev pod vodstvom dr. Bubanovića z namenom, da proučijo radioaktivnost kopalniške vode. Uspeh preiskave je bil presenetljiv, ker se je dognalo, da vsebuje ta voda veliko radija, in sicer več kakor ga ima uranova rudnina iz joachimske doline na Češkem. S tem so potrjena domnevanja raznih strokovnjakov, zlasti kopalniških zdravnikov, da ima ta voda neko posebno zdravilno

svojstvo. Več prav čudovitih ozdravljenj revmatizma, ženskih boleznih, ohromelosti itd. se je že konstatiralo tudi v preteklem letu. Uganka je sedaj rešena: poleg velike toplote (38° C) vsebuje voda tudi radij, in sicer v višji meri kakor kako drugo kopalnišče v Jugoslaviji in morda Evropi sploh. Brezdvomno se bo obisk naših toplic in našega trga izdatno povečal, kar bo le v prosep domačemu prebivalstvu.

LAŠKO. Politični sestanek JDS, ki bi se imel vršiti v soboto 5. t. m., odpade radi zborovanja zaupnikov in okrajnega odbora, ki se bo vršil v nedeljo ob 9. pri Henkeju in katerega se bo udeležil g. minister n. r. dr. Žerjav. Krajevne organizacije se pozivajo, da delegirajo na to zborovanje več zastopnikov in zaupnikov.

BREZNO PRI LAŠKEM. Nedejski shod, katerega je sklicala krajevna organizacija demokratske stranke Sv. Krištof, je pokazal, kako veliko zanimanje je postalo med ljudstvom za demokratsko stranko. Že pred tretjo uro popoldne so napolnili gostilniške prostore g. Kozoletca napredni kmetje in rudarji. Na shod je prišlo tudi par vročih klerikalnih pristašev. Shod je otvoril g. Golob v imenu krajevne organizacije in predlagal za predsednika g. Roša iz Dola, kar je večina s pozdravom vzela na znanje. G. Roš je po kratkem zahvalnem govoru podelil besedo g. načelniku Ribnikarju iz Ljubljane, ki je po skoro dvournem govoru v lepih besedah orisal sedanji politični položaj v državi in cilje demokratske stranke. Govoru g. Ribnikarja so navzočni z zanimanjem sledili. Samo trem klerikalnim prenapetežem ni dala žilica miru ter so z medkljci hoteli ugovarjati. Toda govornik jih je v jedrnatih besedah zavračal. Po končanem govoru g. Ribnikarja je predsedujoči g. Roš ponudil besedo prisotnim klerikalcem. Oglasil pa se je le eden, ki nam je namlatil kup prazne slame. Kdor pozna njega in njegov «brihinoš», ta se ne bo čudil, da se je njegov govor končal s splošnim smehom. Čudno pa je, da je glavni voditelj takajšnjih klerikalcev, ki je pred tremi leti razbil napredni shod pri g. Kozoletu, stisnil rep in molčal. Po končanem javljanju klerikalnega govornika je g. Roš zaključil shod, se v toplih besedah zahvalil g. Ribnikarju in ga tudi prosil, naj bi še večkrat prišel med nas. Ta shod je pokazal, česar si marsikateri klerikalni priganjač ni mislil. Pred tremi leti, približno v tem času, so imeli klerikalci še popolno večino, da demokrati še k besedi niso smeli priti, letos pa ravno nasprotno: klerikalci so morali z besedami štediti. Kaj ne, sami ste se prepričali, da je narod sit vašega divjega postopanja. Tako je prav! Klerikalni priganjači ne smejo več z lažnimi besedami strupiti naše ljudi, izrabljati vero ter krajšati s tem ugled katoliške cerkve. Kajti dosti časa so nas vlekli za nos. Napravili niso ničesar, povsod nas pa za judezeve groše prodajali. Marsikdo bo razmišljal o govoru g. načelnika Ribnikarja in marsikdo bo prišel na nekaj: da kmet, ako mu po petih letih zaporedoma pšenica ne obrodi, premenja seme, ako hoče sploh kaj pridelati. Tako bo treba tudi na političnem polju premenjati seme, ako hočemo kaj doseči. — **O b c a n.**

ŠMARJE PRI JELŠAH. Zadnji in predzadnji dopis iz tega kraja je zadel na prave strune. Star pregovor pravi: «Resnica v oči bode». To velja tudi za šmarske pilpogačarje. Vprašamo g. župana in še nekatere druge, če vedo, kaj je «značajnost». Človek ne sme

Mačeha s Kompoljskega gradu

Tako se glasi naša nova povest, ki jo je spisal g. Anton Stražar. Snov je iz 15. stoletja in se dogodki, ki so zelo napeti, v glavnem razvijajo v okolici Kamnika. Povest govori tudi o turških pohodih, zaradi katerih je takrat naša slovenska zemlja pretrpela mnogo zla.

Uverjeni smo, da bo naša povest, ki jo pričnemo priobčevati s prihodnjo številko, budila vesplošno zanimanje in da bodo bralci in bralke «Domovine» z nami zadovoljni. Zato pač tudi mi pričakujemo, da bomo lahko zadovoljni z vsemi

biti tako materijalističen, da bi gledal samo na polna korita. Tega pa tem gospodom ne moremo dopovedati. Ko so že povsod izpraznili korita, pa ajdi k radikalom. Najvnetejši radikal je g. Zezlin. Ta je menda tudi kuhar, ki polni radikalna korita z vsemi mogočimi obljubami in golimi frazami. Priporočamo jim, da si izvolijo za predsednika Štefana. Njihovo bojno orodje naj bosta Štefanova metla in lopata. Drugič več! — Kučukar.

ROGAŠKA SLATINA. Tukajšnja Obrtna zadruga je imela svoj občni zbor ter volitve predsednika in namestnika. V tej zadrugi obstojajo jako čudne razmere. Med volitvami je prišlo do ostrih prepиров, vrednih vsega obsojanja. Slišale so se tudi grde psovke. V zadrugi namreč obstoji klika par nazadnjaških obrtnikov. Ti so opazili, da je v zadrugi nekaj mož, ki hočejo kliki izpodnesti tla. Zato je klika zbornala na pomoč vse slatinske «čikaše», ki se štejejo za Nemce, in njih podrepanike, da so pomogli kliki do nadaljnjega obstoja. Neki član Obrtne zadruge se je izrazil: «Ako pride na zborovanje zadruge kak napredno misleči član, mora prinesiti s seboj velik šop krme, da pomiri nazadnjaške klikovce!» Jako čudno je, da so se tega občnega zbora udeležili tudi tisti člani, ki že itak vedo, da je zadruga na smrtni postelji in da se snujejo nove zadruge po strokah. Seveda so ti gospodje hoteli izkazati svojo zvestobo s tem, da so podprli s svojo navzočnostjo take klikovce in sovražnike slovenskega ljudstva, kakor je tisti mali krojaček, ki rad vpije po Rogaški Slatini: «Vir podenzesige misen fir unzere rehte haltn! Di frluften bindišen kraner verden mit uns niht komandirn!» ... Takim ljudem so prišli na pomoč tudi nekateri ugledni trgovci! Obžalujemo ta pojav, upamo pa, da se bo v kratkem marsikomu razjasnilo v glavi.

Kmetijski pouk

LUCERNI MORAMO POMAGATI!

Najbolj hvaležna detelja, ki raste po naših krajih, je lucerna ali nemška detelja. Ona nam daje na leto po 4 do 5 košenj in trpi po 5 do 10 let, tako dolgo kakor nobena druga detelja. Njena trpežnost je odvisna najbolj od zemlje in od tega, kako mi z njo ravnamo.

Spričo teh svojih prednosti, zasluži, da jo povsod pridelujemo, če ji le tla ugajajo. Veliko je pa ležeče na nas in našem delu, da nam dlje časa trpi in da daje boljše košnje. Lucerne ne smemo zanemarjati ali pa samo sebi prepuščati. Pri tej bogati rodovitnosti, ki jo kaže s svojimi ponovnimi košnjami, je treba, da ji pomagamo in da jo v ta namen ponovno in redno gnojimo. Lu-

naročniki, da nam bodo namreč vsi zamudniki poravnali zaostalo naročnino.

Kdor torej noče, da se mu list ustavi baš v času, ko se prične zanimiva povest, naj ne odlašaj. Naročnina za «Domovino» znaša četrtletno 7 Din 50 par, polletno 15 Din, celoletno 30 Din. Ta vsota je tako majhna, da pač ne more delati nikomur preglavic.

Naročnike našega lista prosimo tudi, da opozorijo svoje sorodnike, prijatelje in znance, ki še ne poznajo našega lista, da se naročijo nanj, in sicer pravočasno, da ne zamudijo naše zanimive povesti.

cerno je treba vsaj vsako drugo leto gnojiti. Po naprednih deželah ji privoščijo vsako leto nekoliko gnoja, da jim daje bolj bogate košnje in da se dlje časa drži.

V zadostnem gnojenju je zazreti dejansko glavni pogoj za njeno vztrajnost in za njene številne košnje. Dobro gnojenje pospešuje njeno rast. Naravne posledice bujne rasti pa so številne in bogate košnje. Taka krma je tudi bolj tečna in bolj močan je tudi gnoj, ki prihaja od take krme.

Lucerni gnojimo jeseni ali pa v zgodnji spomladi. V zgodnji spomladi je najbolj ustrežemo s superfosfatom in kalijevo soljo. Za 1 ha (10 mernikov posevke) rabimo 300 kilogramov superfosfata in 200 kg kalijeve soli. Koncem zime lahko rabimo namesto superfosfata tudi Tomasovo žilindro, katere vzamemo v tem primeru 400 kg.

Starejšo lucerno je v zgodnji spomladi, še preden začne odganjati, krepko prevleči z brano, in sicer križem, enkrat podolgem in potem počez, če le dopušča oblika in velikost njive tako obdelovanje. Zemlja naj se s tako vlakno razbrska in zrahlja, da morejo zrak, toplota in vlaga dohajati. Plevelna trava naj se pa iztrebi. Za to vlačenje je travniška brana najbolj pripravna. Na tako obdelani in gnojni zemlji nam lucerna veselo raste in krepko poganja.

Gospodarstvo

TRŽNI PREGLED.

ZITO. Na novosadski blagovni borzi so bile 2. t. m. nastopne cene: pšenica 323 do 325 Din, ječmen za pivovarne 335 Din, oves 250 Din, turščica 235 do 247 Din, moka «0» 505 Din.

ZIVINA. Na zadnjem zagrebškem sejmu so bile za kilogram žive teže nastopne cene: voli prvovrstni 14 Din do 14 Din 75 par, drugovrstni 13 Din do 13 Din 75 par, tretjevrstni 12 Din do 12 Din 50 par, krave prvovrstne 12 do 13 Din, drugovrstne 11 Din 50 par do 12 Din, tretjevrstne 10 Din do 10 Din 50 par, teleta 15 Din do 16 Din 50 par, svinje pitane 23 do 24 Din, nepitane 20 Din 25 par do 22 Din 40 par.

KRMA se je tržila v Zagrebu: navadna detelja 125 do 150 Din, lucerna po 150 Din, seno 75 do 125 Din za 100 kg.

— Vrednost denarja. Dne 2. t. m. se je dobilo na zagrebški borzi (v devizah): 100 avstrijskih kron za 11 in pol pare, 100 italijanskih lir za 356 do 359 Din, 1 dolar za 79 Din 40 par do 80 Din 40 par, 100 češkoslovaških kron za 237 Din 70 par do 240 dinarjev 70 par, 100 švicarskih frankov za 1410 Din 50 par do 1420 Din 50 par.

— Izgledi cen hmelju v nastopni sezoni. Cene lanskega hmelja so po vseh državah, zlasti pa v Češkoslovaški, močno narasle, ker zaradi majhnega lanskega svetovnega pridelka privovarnam primanjkuje hmelja. Zato so izgledi, da bodo hmeljske cene prav lepe tudi letos. Vsem hmeljarjem je priporočati, da posvetijo letos hmeljskim nasadom največjo pazljivost, da bodo imeli velik in prvovrsten pridelek.

Sokolstvo

SODRAŽICA. Prosvetni odsek našega Sokola priredi v nedeljo 6. t. m. ob sedmih zvečer v društveni dvorani pri br. Štrbenku dramatično predstavo v 5 dejanjih «Lovski tat». Vabimo občane na mnogobrojni obisk. Zdravo!

Prosveta

Sienkiewicz-Mole, Potop. Zgodovinski roman. 1. in 2. snopič. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Strani 128. Cena s poštino vred 25 Din. Z istim zadovoljstvom kot roman «Z ognjem in mečem», bo sprejela čitajoča javnost tudi roman «Potop», ki je začel izhajati v snopičih pri Tiskovni zadrugi. Tudi druga knjiga Sienkiewiczjevih del je okrašena z lepimi ilustracijami. Naročila sprejema Tiskovna zadruga v Ljubljani.

Beležke

+ Pametno delo za narod smatra klerikalno časopisje za uskoštvo. Ker skupina demokratov pod vodstvom Svetozarja Pribičevića, v svesti si velike odgovornosti pred narodom, ni hotela podpirati opozicijskega bloka, v katerem imajo glavno besedo radičevci in naši klerikalci, največji škodljivci jugoslovenskega ljudstva, smatra klerikalno časopisje to za uskoštvo in izdajalstvo. Po našem skromnem mišljenju bi pomenilo izdajalstvo baš to, če bi demokrati podpirali prevratne elemente v državi. To, mišlimo, mora uvideti vsakdo, ki količkaj misli z lastno glavo. Ravno tako bo jasno vsem, razen seveda klerikalnim političnim rokomavhom, da delo za narod ni uskoštvo in ni izdajalstvo. Ker se dá za ljudstvo kaj doseči le v vladi, moremo res samo odobravati pametno postopanje naših demokratičnih poslancev. Uspehi, ki jih imajo pokazati naši poslanci že v nekaj dneh, je pač glavni vzrok klerikalnega besnenja. Ljudstvo izpregleduje in zato mu hočejo tigri z besnim lajanjem zapreti oči.

+ Kaj piše «Domoljub» o Markovi vladi? «Domoljub» piše, da se je pod Pašičevo vlado, ki so jo klerikalni poslanci postavili z Markovim protokolom, «na debelo kradlo iz državne blagajne, goljufalo, podkupovalo; za kar vse morajo Slovenci in Hrvatji plačevati vedno ogromnejše in neznosnejše davke». Dokler so klerikalci podpirali samoradikalno Pašičevo vlado Markovega protokola, ljudem niso nikdar kaj takega povedali, ker so bili sami med onimi, ki so iz državne blagajne kradli ter sami bili krivi in odgovorni, da se je tako delalo.

+ Pasja steklina se je polotila klerikalnih listov, ko so jim zavedni demokrati s Pribičevićem na čelu prekržali načrt rušenja države in klerikalnega terorja. Pred dobrim mesecem je «Slovenec» pisal, da bodo klerikalci slovenske demokrate zdobili v možnarju kakor orehe. Ali so klerikalci res tako zatelebani, da so pričakovali, da jim sloven-

ski demokrati sami pojdejo v klavnico. Kadar rimski hlapec dobi moč v roke in podivja, je zver v človeški podobi. Zgodovina inkvizicije, ko so menihi murvarili in na grmadah sežigali nedolžne ljudi, pove o tem dovolj. Kaj bi slovenske naprednjake pod klerikalnimi skorpionji čakalo, ni težko uganiti, ker so sami napovedovali. Naj zdaj klerikalci besnijo kakor hočejo, njihova gloria je pri kraju. Nikdar več, naj si zapomnijo, nikdar več ne bodo tiranizirali slovenskih naprednjakov! Kdor ljubi narod, svobodo in napredek, gre pod okrilje jugoslovanske demokratske stranke, kdor pa ostane slep, naj dela kuluk nesposobnim klerikalnim generalom. Haska ne bo imel, škoda pa je njegova stvar! To je naša beseda.

+ **Lažnivi klugec.** «Domoljub», ki se po pravici imenuje «Lažiljub», je eden najbolj lažnivih in sleparskih časopisov, kar jih izhaja pod milim nebom. Črni kulukarji izdajajo to kunjjo samo zato, da prikrivajo ljudem na deželi resnico ter da jim z blatom, ki ga mečejo na poštene ljudi, zamažejo oči. Tako piše, da so se sedaj «liberalci prodali Pašiču za Judeževe groše», da bodo dobili od njega silne milijone za volitve, za časopise, za Sokole itd. Dr. Zerjav je klerikalcem dobro odgovoril na ta lumparska podtikanja. V «Jutru» jim je vse te milijone — podaril. Klerikalni tigri, ki so dobili zadnje leto čez 12.000.000 kron dijet, a niso ljudstvu drugega prinesli kot nesrečo, bodo sedaj lahko zadovoljni, da v svoji lakomnosti po denarju dobe še nekaj milijonov. Kaj pa je resnica? Da so demokrati šli v novo vlado zato, da popravijo silne krivice, ki so se sedaj godile ljudstvu, ker je po volji in milosti klerikalcev vladala sama radikalna stranka. Šli so v vlado, da bodo lahko gledali pri vladi na prste vsem tistim, ki ne bi bili pošteni. Prav pametna je bila njihova odločitev, kar potrjuje dejstvo, da so sedaj slovenski demokrati, ki imajo samo enega poslanca, več dosegli kakor pa 21 tigrov skozi vse leto. Demokrati so odpravili sedaj kuluk, ki so ga zagrešili kulukarski tigri. Če nič drugega, bi bilo že to dovolj lep uspeh, ki je prišel na veselje vsega ljudstva kar čez noč. Klerikalci so zoper novo radikalno-demokratsko vlado menda zato, ker bi radi še naprej slepomišili s kulukom. Demokrati pa bodo odpravili tudi še farovski kuluk — bero. Potem bo «Domoljub» še bolj razsajal.

+ **«Domoljubov» bav-bav.** Kadar klerikalnim tigrom teče voda v grlo, takrat začne «Domoljub» zaslepljenim ljudem slikati na steno hudiča, da bi se ga tako bali, da bi samo njega videli, ne pa polomije tigrov. Včerajšnji «Domoljub» že zopet piše o centralizmu, o brezverstvu, o izdajstvu Slovencev, ki da ga je zagrešil dr. Zerjav. Klerikalci so vse leto podpirali centralizem, ker so oni bili tisti, ki so dali Pašiču in samo njegovi stranki vajeti v roke. Pridno so pobirali za črno gospodo — ne pa za ljudstvo — drobtine s Pašičeve mize ter zagrešili vse gorje, ki sedaj tare kmeta, obrtnika in delavca. Sedaj, ko je dr. Zerjav mojstrsko pahnil klerikalce od vlade proč in ko tigri vidijo, da so popolnoma doigrali, sedaj pa seveda tulijo kakor nori. Če bi hotel «Domoljub» pisati resnico, bi moral ljudem povedati, da je dr. Zerjav klerikalne tigre strašno nabrisal ter z enim poslancem v enem dnevu dosegel več kot 21 klerikalnih tigrov skozi vse leto. «Domoljub» bi moral tudi zapisati, da so klerikalci lansko leto pri volitvah svoje volilce nesramno ogoljufali in oeciganili, ker

niso nobene svoje obljube izpolnili. Takrat so vpili: **avtonomija**, sedaj pa je prišla **polomija**. Še stara baba, ki stavi v lotrijo, pa izgubi, se jezi, in tudi klerikalcem moramo dati pravico, da se smejo jeziti. Strupena jeza, ki se sedaj cedi iz «Domoljuba», pa dokazuje, da jim je dr. Zerjav potisnil sulico prav globoko in da so bolečine velike. Vse drugo je bav-bav, namenjen le za tepce.

Tedenske novosti

* **Petdesetletnica generala Maistra.** V nedeljo, dne 30. marca, je obhajal v Mariboru general Rudolf Maister petdesetletnico svojega rojstva. Njegova velika zasluga je zlasti ta, da je ob prevratu takoj zasedel Maribor in da je sedaj to važno mesto naše.

* **Dan treznosti.** V dnevih od 7. do 13. aprila priredi jugoslovanska abstinenčna zveza po naši državi velike protialkoholne manifestacije. V Sarajevu se bo ob tej priliki otvorila protialkoholna razstava.

* **Dvor bivšega kralja Nikole — muzej.** Na predlog prosvetnega ministrstva je bil odobren kredit za primerno ureditev dvora bivšega kralja Nikole na Cetinju v narodni muzej, v katerem se bodo čuvali predmeti, ki so za Crno goro zgodovinske važnosti.

ZAHVALA.

Podpisani sem bolehal mnogo let na težki želodčni bolezni in sem vsled dolgotrajnosti tega trpljenja že popolnoma obupal. Končno sem poskusil še od mnogih mi priporočeno aromatično železnato tinkturo, ki jo izdeluje lekarna na Vrhniki. Porabil sem 3 steklenice tega izvrstnega zdravila in popolnoma okreval. Zato izrekam tem potem gospodu lekarnarju Hecvarju javno svojo zahvalo in priporočam vsem bolnikom to izborno krepilno sredstvo.

FRANC ČUK

posestnik na Verdu st. 30 pri Vrhniki.

* **Brezplačni izpiski iz cerkvenih knjig.** Ministrstvo za vero je sklenilo, da morajo vsi cerkveni uradi brezplačno izdajati državnim nameščencem izpiske iz cerkvenih knjig v svrhu ureditve osebnih in družinskih pravic.

* **Izseljevanje v mesecu januarju.** Izseljeniški komisariat v Zagrebu poroča, da se je v mesecu januarju izselilo iz naše države 2192 oseb, med temi 1323 moških in 869 žensk. Od izseljencev je šlo v Zedinjene države ameriške 668, v Brazilijo 118, v Argentinijo 347, v Kanado 28, v Chile 15 in v ostale zemlje v Ameriki 16 oseb. Iz Slovenije se je izselilo 122 oseb.

* **O bolnikih v zasebnih in javnih bolnicah v Sloveniji.** Ob začetku leta 1923. je bilo v javnih in zasebnih bolnicah v Sloveniji 766 moških in 580 ženskih, skupaj 1346 bolnikov. Med letom pa je bilo sprejetih v bolnice 18.686 moških in 14.359 ženskih, skupaj 33.045 bolnikov, tako da se je zdravilo v bolnicah skupaj 34.391 bolnikov. Iz bolnic je bilo odpuščenih 17.805 moških in 13.657 ženskih, skupaj 31.462 oseb, umrlo je 817 moških in 598 ženskih, skupaj 1415 oseb. Ob koncu leta 1923. je ostalo v bolnicah še 830 moških in 684 ženskih, skupaj 1514 bolnikov. Povprečno je bil bolnik oskrbovan 16 dni.

* **Pravico javnosti je odreklo ministrstvo prosvete zasebni frančiškanski gimnaziji v Kamniku.**

* **Za klerikalne objubarje.** Iz Skoplja nam pišejo: Odkar smo došli slovenski rekruti tu sem v vojaško službo, se nam ne godi tako, kakor smo z dobro voljo pričakovali. Zato se pa vsak dan tembolj spominjamo, da ima slovensko ljudstvo 21 klerikalnih poslancev, ki pa za nas ne znajo niti s palcem migniti. Vprašujemo: Kje ste zdaj klerikalni poslanci, ki ste nam pred volitvami vedno obetali, da bomo služili v domačem kraju in da bomo imeli slovenske oficirje? Zakaj ste nam lagali? Hvala Bogu, zdaj smo vsaj za eno izkušnjo bogatejši, ker vemo da znajo klerikalci le dosti obetati, pa nič storiti. Ko se vrnemo domov, se bomo že po tem vedeli ravnati. Pa prihodnjič zopet kaj! — Vojak.

* **Nenavadna poroka.** Mestni župnik v Bakru je pred par dnevi poročil v katoliški župni cerkvi ženina muslimanske veroizpovedi in nevesto katoličanko. Zanimivo je pri tem, da ostanela oba poročenca v dosedanjih veroizpovedih. Pri porokah različne veroizpovedi navadno prestopi eden poročelec k veroizpovedi drugega. Slučaj, ki se je dogdil v Bakru, je razmeroma redek, ker se zanj dobi dispensa iz Vatikana le pod težkimi pogoji za nekatolika.

* **Strašen umor na Ljubljanskem polju.** V torek zjutraj so našli delavci ob Vodovodni cesti na Ljubljanskem polju truplo umorjene mlade ženske ter obvestili o tem policijo. Ugotovilo se je takoj, da je umorjenka 21letna Fani Petkovšek, blagajničarka kina Tivoli. Kot umora osumljenega je policija aretirala trgovskega pomočnika Alojzija Jerančiča, ki je imel s Petkovškovo ljubavno razmerje in jo je isto noč tudi spremljal domov. Petkovškova je bila ustreljena v desno stran prsi in je smrt nastopila čez nekaj minut radi močnega notranjega krvavljenja.

* **Obsojen hujškaški kaplan.** Pred okrožnim sodiščem v Mariboru sta se te dni zagovarjala kaplan Leopold Amon in župnik Franc Zagoršek zaradi žaljivk, ki jih je izrekel kaplan Amon na nekem shodu proti gg. dr. Zerjavu, Puclju in Ureku. Amon je bil obsojen na 300 Din globe, odnosno v slučaju neizterljivosti na sedem dni zapore. Župnik Zagoršek, ki je bil obtožen, da kot predsednik shoda ni preprečil žaljivk, katere je izustil kaplan Amon, je bil oproščen.

Iz raznih krajev

* **V Trbovljah** je rudar Ivan Gorobinka vlomil v stanovanje svojega tovariša rudarja Ivana Canžeka, ki je po težkem delu počival v postelji. Gorobinka je stopil k njemu ter mu porinil nož v prsa. Canžek je še imel toliko moči, da je šel klicat na pomoč, vendar je nekaj korakov od hiše padeł mrtev na tla. Kaj je vzrok temu živinskemu zločinu, je neznano.

* **Pri Sv. Marjeti** so te dni potegnili kmetje iz Drove truplo približno 40 let starega neznanega moža. Mrtveca ni mogoče spoznati, ker je truplo že začelo razpadati.

* **Pri Sv. Petru pod Mariborom** se je v noči od 22. na 23. marca obesil posestnik Ivan Puntner, obče priljubljen in spoštovan mož. Iz njegovega poslovnega pisma je razvidno, da so ga nesrečne družinske razmere spravile do obupnega čina.

* **V Zabukovci pri Zalcu** so vlomili neznan tatovi v trgovino g. Antona Malusa ter odnesli raznega blaga v vrednosti 5300 dinarjev.

Klerikalni labud poje smrtno pesem

Ljudstvo že sodi.

Čudna in grda je pesem, ki jo poje klerikalno časopisje, čim je stopil v vladu del demokratov, da prepereči sestavo vlade iz opozicijskih strank, katere hočejo vreči našo državo v krvave zmede. Da bi se zakrili uspehi, ki so jih že dosegli demokrati v novi vladi, je pričelo klerikalno časopisje na naravnost banditski način vlivati gnojnico na naše ljudi. Toliko rovtarstva še doslej nismo čitali v kakem časopisju kakor baš v klerikalnem, ki se v svoji bogokletnosti imenuje celo katoliško.

Naši klerikalci smatrajo slovensko ljudstvo za tako podivjano, da mislijo, da morejo doseči pri njem uspeh za svojo stranko le s steklim popadanjem svojih političnih nasprotnikov. Kdor si poštenjak, vrzi klerikalni časopisni smrad iz hiše ter pomisli pametno s svojo, a ne z župnikovo ali kaplanovo glavo, ali imamo mi prav ali ne. Mi smo proti klerikalni avtonomiji. Kaj pa nam je treba državic v državi in kake koristi naj imamo v avtonomiji? Ali je avtonomija močče deveta dežela, kjer ni treba delati in pečenj golobi sami letijo v usta? Za nas je jasno, da mora država biti krepka, in krepka je le, ako je enotna, ker potem nas ne bo lahko napadla kaka tuja nam sovražna država.

Vse klerikalno zmerjanje po časopisju je čisto navadna pesem laboda pred smrtjo; seveda le bolj umazana pesem je to. Strah je enkrat pošteno prevzel klerikalno vodstvo, ki je doživelo tako strahovit polom svoje politike in se boji, da ne bo več igralo važnejše vloge v naši politiki. Zato se hoče izmazati iz te godlje z vsemi sredstvi. Pa ne bo koristilo nič. Za vselej je konec njihove glorie in vsak glas, ki bo oddan pri prihodnjih volitvah za klerikalce, bo izgubljen.

Klerikalna barka v Sloveniji se hudo potaplja. Ze najzvestejši farovski pristaši jo zapuščajo. Danes šele mnogi spoznavajo, kako smo imeli prav, ko smo za časa lanske volilne borbe trdili, da klerikalni agitatorji le farbajo s svojimi obljubami in da klerikalna stranka ne bo igrala več važnejše vloge v naši državi. Danes je jasno, da škoduje le sebi, kdor bo pri volitvah glasoval za tako nepomembno stranko, ki ne bo mogla zanj storiti prav ničesar.

PO VSEJ SLOVENIJI GRE GLAS: LE «DOMOVINA» JE ZA NAS!

Ne kradite časti!

(Dopis iz Št. Jerneja.)

Št. Jernej na Dolenjskem je prav lep in prijazen kraj. Nesreča je le, da je kakor povsod v lepih krajih tudi tukaj nekoliko grdih ljudi. Nekoliko, pravimo, pa vendar dovolj, da svojemu bližnjemu kradejo čast, da delajo zgago in nemir, sejejo sovraštvo in širijo zamero.

Nič čudnega sicer ni, da se tudi v Št. Jerneju dela politika. Seveda se ne dela vedno pametna politika, za izobraz-

bo in napredek, ampak premnogokrat le politika z obrekovanjem in hujskanjem. Posebno je našim klerikalnim politikom in drugim takšnim prijateljem napoti vsakdo, ki ne trobi v farovski rog. Posebno hudi pa so, kadar se spomnijo na domačega živinozdravnika g. dr. Kunca. Ta je po svoji službeni dolžnosti moral naznaniti sumljive primere živalskih kužnih boleznih in nekoč je župana prijel, ker je ta storil nekaj, kar ni bilo prav. Od takraj je ogenj v strehi. Pozneje je živinozdravnik mnogo pripomogel k ustanovitvi Škola ter je bil pri volitvah česar naše skrinjice — in zamera je bila gotova. Kar misli in čuti katoliško, t. j. farovško, ga je pričelo preganjati. Deževalo je anonimnih in podpisanih ovadb, vloge so se pisale na kaplanov stroj, a nazadnje se je še občinski svet vtaknil v to žentjernejsko visoko politiko. Župan je odposlal v Ljubljano vlogo, v kateri je zahteval živinozdravnikovo premeščenje z izgovorom, da — doma pohujšljivo živi.

Vse kar je prav. Sedaj pa je bilo tudi dr. Kuncu dovolj in prijel je župana za ušesa. Sodišče je župana obsodilo, a župan se je pritožil, pa je obveljala prva sodba in še nekaj stroškov je prišlo povrh.

Vprašamo sedaj, zakaj je to potrebno. Vsak kmetijski okraj potrebuje živinozdravnika in mora biti vesel, da ga ima. Tudi stranke so povsod, in ni treba, da bi se zato osebno sovražili. Žalostno pa je, če izhajajo takšne gonje ravno iz farovžev, iz katerih bi moral izhajati le lep vzgled in krščanska ljubezen. Šentjernejci že tudi polagoma spregledujemo. Zato ne bomo poslušali krivih prerokov, ki pridigujejo sovraštvo. Župan Krhin sam morda ni najbolj kriv svoje obsodbe. Naj se ogleda nekoliko po svoji okolici in se vpraša, kdo ga je zapeljal v takšno sovražno delovanje? Kdo je prav za prav kriv tožbe in sodbe. Če bo Krhin to vse dobro premislil, bo morda kdaj pozneje spregledal in bo manj poslušal tiste gospode, ki najraje vidijo, če se župljani med seboj krepko dajejo. Škoda, da je v naši domovini še več in preveč takšnih Krhinov in takšnih njihovih prijateljev in podpihovalec.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Stari trg. Vašega dopisa v obliki, kakor ste nam ga poslali, nam ne bi bilo treba priobčiti. To ni nikak popravek. Vendar nimamo povoda, da ne bi ustregli vaši želji.

Za smeh in kratek čas

SODNIŠKA IN ZDRAVNIŠKA.

I.

Sodni svetnik Šaplja je bil hud nasprotnik žensk in je kot tak tudi ostal prileten samec. Pri neki obravnavi, v kateri je bilo zaslišanih tudi več ženskih prič, je Šaplja radi njihove velike zgovornosti postal silno nervozen. V poteku razprave zapove slugi, da v dvorano privede nadaljnjo pričo. Vstopi zopet neka ženska in začne: «Gospod sodni svetnik...» «Počakajte!» zagrmí nervozni gospod Šaplja in začne vpraševati: «Kako se pišete?» «Micka Potratova!» plaho odvrne ženska.

«Koliko ste stari?»

«Jaz mislim, da tega ni treba vpraševati!» se izmuzne Micka.

«Takoј povejte starost!»

«Oh Bog! trideset let...»

«Kakšne vere?»

«Pa gospod svetnik...»

«Povejte, sicer vas dam takoј zapreti!»

«Katoliške!»

«Ste z obtožencem v sorodu?»

«Ne, jaz sem vendar prišla...»

«Ne govorite, česar vas ne vprašam! Dvignite tri prste k prisegi!»

«Pa za božjo voljo, gospod svetnik, saj bom povedala resnico!»

«Ne pozabite, kje se nahajate! Roko kvišku!»

Gospod svetnik Šaplja narekuje prisego, Micka ponavlja. Ko je prisega končana pravi gospod svetnik: «Zdaj pa povejte, kar veste!»

«Gospod odvetnik me pošilja, jaz sem namreč njegova kuharica, da Vam sporočim pozdrave in vas prosim, da danes priđete k njemu na večerjo. Dobili smo sveže krasne postevi.»

Kuharica Micka se je nato obrnila in odšla iz dvorane.

Gospodu svetniku Šaplji pa se je raztegnil obraz in odslej je bil previdnejši v zasliševanju ženskih prič.

II.

Prav nekaj sličnega se je prigodilo zdravniku Sušici. Pride nekega dne kmetič v njegovo čakalnico in zdravnik mu reče: «Vas bom takoј preiskal, kar slecite se!» In odide v svojo sobo. Čez četrť ure se vrne, toda kmetič se ni slekel.

«Vraga, slecite se!» se razjezi zdravnik in odide zopet v sobo. Kmetič zmaje z glavo in se sleče. Spet čez četrť ure ga zdravnik pokliče v preiskovalno sobo in ga vpraša: «To-rej, kaj vam manjka, očka?»

«Ja, gospod doktor,» pravi nato kmetič, «drva sem vam pripeljal in voz že celo uro stoji pred hišo!»

To je bila baje edina izjema, da zdravnik Sušica za svojo «operacijo» ni zahteval plačila...

Strah pred ženo.

Janez Ponižnik je padeł v vodo in se potapljal. Še z zadnjo silo je dvignil glavo iz vode in klical Mihi Slamovniku, ki je stal na bregu:

«Reči moji ženi Špeli, da ne morem priti na kosilo, da se ne bo jezila.»

Poizvedba.

Sodnik starejši obtoženki: «Koliko ste stari?»

«Štejem 24 pomladi.»

«No, kdaj ste jih pa začeli šteti?...»

Na gumbje je pritiskal.

Nekoč je dala mati Jakcu neko pismo, da ga ponese materini prijateljici, gospe Lizi.

Jakec odide, a se kmalu vrne, rekoč, da so vrata gospe Lize zaprta, a hiša nima zvonca, da bi pozvonil.

«Saj ima zvonec,» reče mati, «samo pritisni na gumb, pa bo zazvonilo.»

Jakec zopet odide in se za nekaj časa vrne.

«Ali si izročil pismo?» ga vpraša mati.

«Nisem. Hiša nima zvonca. Pritiskal sem na vse gumbje svoje čepice in celo na hlačne gumbje, toda zvonec ni hotel zvoniti.»

Smrtna kazen.

Amerikanec: «Ali pri vas tudi ubijajo zločince z elektriko?»

Zamorec: «Da, pri nas jih obešamo na brzozjavne droge.»

Blago se noče hvaliti samo.

Jakec je poznal pregovor, ki pravi: Dobro blago se samo hvali.

Nekoč je kupila mati Jakcu blago za hlače in ga položila doma na mizo.

Prišel je Jakec in ogledoval robo z vseh strani. Končno je menil: «Mamica, to blago ni dosti vredno.»

«Zakaj?» vpraša mama.

«Glej, ne hvali se samo. Preobračal sem ga na vse strani, a ni dalo glasu od sebe.»

Lahko nagnenje k prehlajenju? Prevelika občutljivost? Masiranje in umivanje s pravim Fellerjevim Elza-Fluidom napravlja telo odporno in olajša bolečine. Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje! Kot kosmetikum že 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, ust in kože na glavi! Z zavojnino in poštnino vred: 3 dvojne ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev, 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev z 10%nim doplačilom. Razpošilja ga: Lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg 360, Hrvatsko. (d)

Lovec, gozdarji, delavci, priporočamo Vam, da si kupite

obleke,

pešerine, suknje, hlače, dežne plašče iz gume, vsakovrstno perilo po najnižji ceni le pri konfekcijski industriji!

Drago Schwab, Ljubljana

Dvorni trg št. 3 (pod Narodno kavarno).

Največja zaloga vsakovrstnega blaga za moške in dečke. Zahtevajte vzorce!

Naročeno blago se razpošilja po poštnem povzetju. V lastni režiji se izdelujejo usnjeni (kožni) rekeci, hlače in čepice v črni, rjavi in sivi barvi.

Obleke po meri.

Lep, dobiček, vesele zaslužek

na deželi bi imel kak invalid, upokojenec ali obrtnik, ki bi hotel proti proviziji prevzeti okrajna zastopstva ali potovati za staro, dobro vpeljano zalogo prvovrstnih poljedelskih strojev vsake vrste. Lepa prilika sedaj spomladi. Le zanesljive osebe naj pošljejo čimprej resno ponudbo na „Dobičkanon zaslužek“ na upravo «Domovine». 18

Posteljno perje

po zmernih cenah ima v zalogi

Frančiška Ambrožič
Ljubno, pošta Podnart.

Kupujte!

Vse Vaše potrebščine, novodšlega pomladanskega, letnega blaga za moške in ženske obleke, svilo, etamio, batist, saten, perilo, šifon, kotenine, oksfort, cezir, evilih za žimnice, odeje, koce, posteljno garniture in dr.

Najnovejšo svilnato in čipkasto rute, šerpe pri domači znanj trgovalni

JANKO ČEŠNIK, LJUBLJANA, Lingarjeva-Stritarjeva ulica.

Blago, samo češkoslovaški izdelek.

Opozorjam ženo in nevesto pri nakupu oprame (balisa).

Cene znatno nizke in zmerno.

Združene opekarne d. d., Ljubljana

Telefon 733

15

Telefon 733

naznanjajo, da so **otvorile v sredini mesta, na Miklošičevi cesti št. 13, tovarniško zalogo vseh vrst opeke** lastnega izdelka. — Opeka je na razpolago v poljubnih množinah po najnižji dnevni ceni.

Imaš bolečine v obrazu? V celim telesu? Potrebujes li dobrodejno in okrepujočo mazilo? Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

Ali želiš najboljšo sredstvo za negovanje zob, kože, glave? Ali si preveč občutljiv zaradi mrzlega zraka? Ali želiš dobro domače in kosmetično sredstvo?

Fellerjev pravi Elza-Fluid je mnogo močnejši, izdatnejši in bolje delujoč kakor francosko žganje. Nekotiko kapljic zadostuje, da tudi ti porečeš:

Uporabljaljaj Elza-Fluid!

To je najboljšo, kar sem kdaj okušal!

Išči Elza-Fluid v vseh dotičnih poslovalnicah, vendar pa zahtevaj samo pravi Elza-Fluid lekarnarja Fellerja! Elza-Fluid stane z zavojnino in poštnino vred, če se ga naroči naravnost in če se denar pošlje naprej ali po povzetju: 3 dvojne ali 1 specialna steklenica 24 Din; 12 dvojnih ali 4 specialne steklenice 85 Din; 24 dvojnih ali 8 specialnih steklenic 151 Din; 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 214 Din.

KOT PRIMOT: Elza-obliž zoper kurja ošesa po 4 dinarje in 6 dinarjev; Elza-mentolni črtniki 7 dinarjev; Elza-švedska tinktura za želodec; Elza-zagorski sok za prsa in zoper kašelj; Elza-ribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-kolonska voda 15 dinarjev; Elza-šumski miris za sobo 15 dinarjev; glicerina po 4-80 dinarja in 18 dinarjev; Lysol, Lysolom po 25 dinarjev; kineški čaj od 2 dinarjev navzgor; originalno Radikum francosko žganje, velika steklenica, 15 dinarjev; Elza-mrčesni prašek 10 dinarjev; strup za podgane in miši 3 dinarjev. Pri primotu se zavojnina in poštnina posebej zaračunavata.

K tem cenam se priračunava sodaj 10%no doplačilo. Pisma se naj naslavljaajo nastančno takole: **EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elza-trg št. 360, Hrvatsko.**

SLAVENSKA BANKA D., ZAGREB

PODRUŽNICA: LJUBLJANA.

Delniška glavnica Din 50,000.000.— in rezerve preko Din 12,500.000.—

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Vršac, Wien.

Ekspoziture: Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice.

Agenciji: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijaciji: Slovenska banka, Ljubljana; Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.